

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Сэргэ - Бэсская основная общеобразовательная школа им. М.Н. Сибирякова»

Технологическая карта

на тему

« Т дорбоон»

Выполнила учитель начальных классов: Иннокентьева О.Н.

Уруок технологическай каартата «[т] дорџоон, Т, т буукуба»

Уруок тиэмэтэ	[т] дорџоон, Т, т буукуба. (36 сирэй)	
Уруок тиибэ	Сага өйдөбүлү арыяр уруок	
Уруок сыала	[т] дорџоону чинчийэн, кини санарыллыытын, суруллуутун, тылга миэстэтин быһаарыыга усулуобуйа тэрийии; [т] дорџоон буукубатын билиһиннэрии; [т] дорџоонноох тыллары ааџарга, таба суруйарга үөрэтии;	
Сүрүн өйдөбүллэр	Аһаџас уонна бүтэй дорџоон, тыл, этии	
Туттуллар информационнай тэриллэр	Букубаар. Кронникова М.Ф.,Букубаарга суруллуулар, дорџоон фишкалара, алфавит, буукуба карточкалара, проектор	Туттуллар ньымалар Санарыы уонна ырытыы,көрдөрөн – үөрэтэр, практическай.
I. Үөрэх биридимииэтин үөрэтии түмүгэ		
Тустаах үөрэх биридимииэтин үөрэтии түмүгэ		Үөрэх сатабылларын сайыннарыы түмүгэ:
[т] бүтэй дорџоон буукубатын кытта билсир; Буукуба бэчээтинэийин уонна суруллуутун араарар; [т] дорџоонноох тыллары ааџа, суруйа үөрэнэр; Тылы дорџоонунан ырытар, моделга фишканан сөпкө бэлиэтиир; Сүһүөхтээн, сыһата суох ааџар; Бэчээттэммит уонна илиинэн суруллубут тылы, кылгас этиллары алџаһа суох устар; Оџо бэйэтэ толкуйдаан үлэтиир; Суруйбуту бэрэбиэркэлэнэр, алџаһы көннөрөр		Билэр-көрөр үөрүйэх: Үлэ сыалын-соругун таба туруорар; Билиини- көрүүнү кэбэџестик ылар. Бэйэни салайынар-дьаһанар үөрүйэх: Бэйэ үлэтин сатаан былааныыр; Ханнык баџарар үлэ кэмигэр сыал туруорары сатыыр; Бодоруһар үөрүйэх: Атын киһи санарарын болџойон истэр; Ыйытыыга хоруйдуур. Ытык өйдөбүллэри инэрии түмүгэ: Үлэџэ эппиэтинэстээхтик сыһаннаһар; Үөрэнэр баџаны, бэйэни салайынар.

II. Уруок хаамыта

Уруок түһүмэхтэрэ	Учуутал дыарыга	Үөрэнээччилэр дыарыктара	Үөрэх сатабылларын сайыннары түмүгэ
1.Тэрээһин чааһа Сыала: уруокка бэлэмнэнии	Уруокка үлэлиир туругу тэрийэр. Чуорааммыт тыаһаата Уруокка ынырда Бэлэмнит дуо сананы билэргэ?	Бэйэ-бэйэлэрин эбэрдэлэБэллэр. Үлэлиир турукка киирэллэр.	Ытык өйдөбүллэри инэриин: Үөрэнэр баҕаны, бэйэни сайынналар
2.Ситиһии төрүүтүн олохтоохун Сыала: билиини ыларга бэлэмнээһин	Билиини ыларга бэлэмнэниини тэрийэр. -Биһиги ханнык бүтэй дорҕооннору билэбитий? [с], [л], [р], [м], [н], [б] -Ааспыт уруокка ханнык дорҕоону кытта билсибиппитий? - Ханнык тылларга [и] дорҕоон баарый? -[э] дорҕоонноох тыллары этин эрэ. [иэ] дыуптуоннаах тылы ким билэрий? Оонньуу -Билэр дорҕоонноргут буукубаларын сөпкө этин. (учуутал буукубаны ыйар, оҕолор ааттыыллар) -Билиибитин хатылаатыбыт, сана буукубаны кытта билсэргэ бэлэм буоллубут.	Бүтэй дорҕоон буукубаларын ааттыыллар И, Э буукубалары, иэ дыуптуону билсибиттэрин этэллэр. [и], [э], [иэ] дорҕоонноох тыллары этэллэр.	Бодоруһар үөрүүх: Атын киһи санарарын болҕойон истэр; Ытык өйдөбүллэри инэриин түмүгэ: Үөрэнэр баҕаны, бэйэни салайынар.
3.Үөрэтэр соругу туруорунуу Сыала: уруок тиэмэтин, сыалын быһаары	Уруок тиэмэтин уонна соруктарын туруорарга көмөлөһөр. -Сана буукубаны билиэххитин баҕарабыт дуо? Ойуулары көрүн эрэ. Сана дорҕоон бу тылларга баар. -Тиис, от, таас тылларга ханнык дорҕоон барыларыгар баарый? -[т] дорҕоон эбит.	Тыллары этэллэр. Сана дорҕоону быһаараллар. Уруок тиэмэтин этэллэр. Уруок сыалын, соругун туруораллар	Билэр-көрөр үөрүүх: Үлэ сыалын-соругун таба туруорар; Бэйэни салайынар-дьаһанар үөрүүх : Бэйэ үлэтин сатаан былааныыр; Ханнык баҕарар үлэ кэмигэр сыал туруорары сатыыр; Бодоруһар үөрүүх: Ыйытыга хоруйдуур. Ытык өйдөбүллэри инэриин

	-Уруокпут тиэмэтэ тугуй? -Уруокпут сыала, соруга туох буоларый? • Саҥа буукубаны кытта билсиэхпит; • Тыллары дорҕоонунан ырытыахпыт; • Ааҕар дьобурбутун сайыннарыахпыт.		түмүгэ: Үлэбэ эппиэтинэстээхтик сыһыаннаһар
4. Саҥа билиини арийыы Сыала: саҥа билиини ылыы, ырытыы	Саҥа тиэмэбэ үлэни тэрийэр. 1). [т] дорҕоону чинчийиини тэрийэр -Санаран көрүн эрэ: аһаҕас дуу, бүтэй дуу? -Тоҕо бүтэй дорҕоон диибитий? -Аны салгыы быһаарабыт: ньиргиздээх ду, ньиргизэр суох ду? - [т] ньиргизэр суох эбит. Тоҕо? -Куоласпыт кыттыбат. -[т] дорҕоон ханнык тылларга баарый? -Бу дорҕооммут тылга турар миэстэтин булуобун. [т] дорҕоону чинчийи туох түмүккэ аҕалла. Түмүк: [т] дорҕоон бүтэй, ньиргизэр суох. Тыл саҕаланыытыгар, ортотугар, бүтэһигэр туруон сөп. 2).Т, т буукубаны билиһиннэрэр Т буукуба бэчээтинэйин уонна суруллуутун көрдөрүү -Т буукуба туохха майгыннырый? 3). Үөрэнэр кинигэнэн үлэни тэрийэр. Тыллары дорҕоонунан ырытыы - <i>тиис, от, таас</i> диэн тыллар дорҕооннорун моделин оноруу. Тыл дорҕооннорун моделин оноруу бэрээдэгийн санатыы:	[т] дорҕоону чинчийиини ытталлар. Б буукуба бэчээтинэйин уонна суруллуутун көрөллөр. Т буукуба туохха майгыннырын этэллэр. [т] дорҕоонноох тыллары булаллар. <i>Тиис</i> диэн тылы дорҕоонунан ырыталлар. <i>От, таас</i> диэн тыллары дорҕоонунан ырыталлар.	Тустаах үөрэх биридимизтин үөрэтии түмүгэ [б] бүтэй дорҕоон буукубатын кытта билсигэр; Буукуба бэчээтинэйин уонна суруллуутун араарар; [б] дорҕоонноох тыллары ааҕа, суруйа үөрэнэр; Тылы дорҕоонунан ырытар, моделга фишканан сөпкө бэлиэтиир, Сүһүөхтээн, сыһата суох ааҕар Билэр-көрөр үөрүйэх: Билиини- көрүүнү кэбэбэстик ылар. Бэйэни салайынар-дьаһанар үөрүйэх : Бэйэ үлэтин сатаан былааныыр Бодоруһар үөрүйэх: Атын киһи санарарын болҕойон истэр Ытык өйдөбүллэри инэриитүмүгэ: Үлэбэ эппиэтинэстээхтик сыһыаннаһар

	• Тылы истэбит , тыл моделин оноробут • Тылы сүһүөххэ араарабыт • Дорҕооннорун ырытабыт, фишканан бэлиэтиибит. Тиис диэн тылга бастакы дорҕоон ханныгый? -[т] - бүтэй дуу, аһаҥас дуу? Ханник фишканан бэлиэтиибит? -Иккис дорҕоон ханныгый? [ии] -Үһүс дорҕооно? [с] аһаҥас дуу, бүтэй дуу? Бүтэй дорҕоон фишкатын уурабыт. - <i>от</i> диэн тыл хас дорҕоонтон турар эбитий? <i>таас</i> диэн тылы дорҕоонунан ырытыы. [т] дорҕоонноох тыллары аабыы <i>Тыа, туос</i> диэн тыллары быһаарыы Аахпыт тылларыгар [т] дорҕоон ханна баарын быһаарыы. Этиилэри аабыы [тт] дорҕоон хоһулаһытын быһаарар -Ойууга көрүн эрэ. Туох уруһуйдаммыт? -<i>Соттор</i> диэн тылы сүһүөхтээн. Сот-тор -Хас сүһүөхтээбый? -[т] бүтэй дорҕоон хоһулаһар дуо? -Тугу бэлиэтии көрдүгүт? - Хоһуласпыт бүтэй дорҕоон сүһүөхтииргэ икки аны араасар. -Аттар хас сүһүөхтээбый? -[т] бүтэй дорҕоон хоһулаһар дуо?	[т] дорҕоонноох тыллары ааҥарга эрчиллэллэр. Сүһүөбү холбоон, тыл таһаара үөрэнэллэр. Сыһыа бүтүн тылынан ааҥаллар. Ыйытыыларга эппиэттииллэр. Атын киһи тугу сангарарын быһа түспэккэ болҕойон истэллэр. <i>Соттор, аттар</i> диэн тыллары сүһүөхтэргэ араараллар. [т] бүтэй дорҕоон хоһулаһарын быһаараллар. Учуутал сангарарын болҕойон истэллэр. Ыйытыы биэрэллэр.	
--	---	---	--

5.Физминутка Сыала: хамсанан сынньаны	Физминутканы тэрийэр. Хамсаныы көмөтүнэн эти – хааны уһугуннарыы.	Хоһоон этэ-этэ хамсаныылары онороллор	Бэйэни салайынар-дьаһанар сатабыл: Сылааны таһаарар, салгыы үлэбэ бэлэмнэнэр.
6.Билиини чингэтии уонна хонтуруолланыы Сыала: Саһа ылбыт билиини чингэтии уонна хонтуруолланыы	Ылбыт билиилэрин чингэтэргэ үлэни тэрийэр. Тэтэрээккэ үлэ -Т буукуба ханнык элеменнэртэн турарый? -Тэтэрээккэ бастаан кыра т буукубаны суруйабыт. -Улахан Т буукубаны суруйун. - Тыллары суруйун. -Этиилэри устун. -Буукубалар хайдах ситимнэхэллэрин көрүн. - Суруйбут тылларгытын хос аабын уонна бэрэбиэркэлээн, албас баар буоллабына көһнөрүн.	Т буукуба ханнык элеменнэртэн турарын этэллэр. Уруучуканы (харандааһы) сөпкө туталлар. Кыра т буукуба элеменнэрин, онтон т буукубаны сурааһыны тутуһан суруйаллар. Улахан Т буукубаны суруйаллар. Сүһүөхтэри суруйаллар. Илиинэн суруллубут тыллары усталлар. Суруйбуту бэрэбиэркэлииллэр, албас көһнөрө үөрэнэллэр.	Тустаах үөрэх биридимиятин үөрэтии түмүгэ Бэчээттэммит уонна илиинэн суруллубут тылы, кылгас этиллэри албас суох устар. Оҕо бэйэтэ толкуйдаан үлэлиир. Суруйбуту бэрэбиэркэлээн, албас көһнөрө
8. Бэйэни сыаналаныы Сыала: үөрэнээчи бэйэтин үлэтин сыаналааһыны тэрийии	Үөрэнээчи бэйэтин дьарыгы сыаналаныы тэрийэр. Бүгүһүнү настроениебытын көрдөрөр сирэи көрдөрүн эрэ	Настроениены көрдөрөр сирэи талаллар.	Бэйэни салайынар-дьаһанар сатабыл: Бэйэ үлэтин сыаналаныы
9. Рефлексия Сыала: уруок түмүгүн быһаарыы	Уруок түмүгүн быһаарыыны тэрийэр. -Туох сананы биллигит? -Тугу сатыыр буоллугут? - Бүгүһүнү уруокка ханнык сорууда ордуу интэриэһинэй этэй? -Туох ыарахаттары көрүстүгүт?	Ыйытыларга эппиэттииллэр. Түмүк онороллор. Бэйэ санаатын сааһылаан этэллэр.	Бодоруһар үөрүйэх: Атын киһи санарарын болбойон истэр; Ытык өйдөбүллэри интэриэс түмүгэ: Үөрэнэр баһаны, бэйэни салайынар.